

گەرمەشىنى مروقى لال

(بەشىك لە درامای ئەنفال)

ئەنوەر موحەمەد ئەحمەد

ئەنفال ، ئەنفال ، گەلۇ ئەنفال

دايك و باب ، مندال ئەنفال

بۆمبى ئەنفال تەقىيەو و بوو ھەزاران جار ئەنفال

گاۋ و گۆلك، مەر و بزن، مريشك و كەلەشیر و جوچك و كولانە ئەنفال

توتك و سەگ و ديلەسەگ ، تانجى و پشيله و مشك ئەنفال

خەلە و خەرمان ، چەپەر، پەرژين ، سەوزە و ميۋە و پيخۇر ئەنفال

ئاۋى كانى ، بىر و جۆگە و رووبار و شيو و دۆل ئەنفال

جل و بەرگ ، سەرپۆش و مشكى و جامانە و ھەورى ئەنفال

عاباى رەشى ئىسلاميانە و پيلا و وسۆلە و سەرپيى و كلاش ئەنفال

بوكەشۈشە ، رەورەو و پاچۇچ ، پاوانە ، حەتەتۆكەى دوگلە ئەنفال

جۆلانە ، بيشكەو گورىسى ديلانى و مالباجينەى زارپۇ ئەنفال

سكى پرى داىكان و مندالى ھيشتا لەدايك نەبوو ئەنفال

ھەيرۇ ئەنفال

خەلكە ئەنفال

ژيان ئەنفال

قورئان و بەرمال و مسواك ، تەزىيحى تەھليلە ئەنفال

كەل و پەلى نيو مالان و

خشل و زيپر و زيو و پارە ،

پرياسكەى دايە و باپيرە و پورى ئەنفال

لە ھەوشەوبان ، لە ئەشكەوت و ھەشارگەو ياخو لە چالا

ئەنفالى چاۋ سوورى مروقى خۇر ، دەگەرا بە ھەوشەو مالا

بە كۆلان و بە دەشت و كيو و قەدپالا

ھەژديھا ئەنفالچيەكان ، تەنيا مروقىخۇر نەبوون و بەس !

خشل و زيپر و سەعات و ھەلقەى پەنجەيان دادەكرماند

وھكو چەرەس !

سالى ئەنفال ، وھكو سالى كوللەباران، ئەشكەنجە و خوینی دەباران

ئەنفال دومبەلى پرى كيم بوو ، ھەر زل دەبوو و ھەلدەئاوسا

نوکی دەرزى رِق و قينى ئەنفالچيان ، تەقاندیەو و

بە سەر ھەلەبجە دا پڑا

ھیلنجدان و رشانەوہی بۆگەناوی، ناخی ھەزارانی وەکو
(عەلە حەسەن ئەلمەجید) و (سەدام حوسەین تکریتی) بوو
بە سەر ھەلەبجەدا پڑا

ئەری گەلو

بیژن ئەنگو:

بالای سووری تراژیدیای ھەلەبجەشیم زرافترە، یاخود ئەنفال؟!

شەھید بوونی ھەلەبجە شەرمی میژوو، یاخود ئەنفال؟!

خۆ دەبووری ھەلەبجە لیم؛ ئەگەر بلیم:

گەر لە باختا، دە ھەزار خەلف و نەمام بوو

لە دارستانی گرگرتووی سووری ئەنفال

زیاد لە بیست ھیندەدی باوەشی،

دایکانەیی بەسۆزی تۆ، خەلف و نەمام و پیرەدار بە سووتان چوو!

ئەگەر بلیم؛ سیروان گۆمی سووری خوینی، لەبەرپۆشتووی تۆیە

ئەوا ئەنفال، بەقەد ژانی دایکانی کۆرپەیی شەھید

ئازار و ئەشکەنجە و سووییە

ترسی ئەنفال، ھەزاران جار سامناکترە

ژەھری ئەنفال، ھەزاران جاریش تالترە

شەوی ئەنفال، ھەزاران جار تاریکترە

شەوئەنگ لە چاوە ئەنفال

تیشکی پۆژە و بە سەر یال!

ئاخ و ئۆفی، گولەبارانکراوانی، شەوی ئەنفال، پۆژی ئەنفال

ھەزاران جار بلندترە

خەمبارتر و جەرگبەرترە

قیژە و زیپە و پارانەوہی زەلیلانی

ناو (زیل و ئیفا) ی سەربازی پری ئەنفال

بۆ ئۆردوگای مەرگ و کوشتن، زیندەبەچال

بەرەو لیواری خەندەقی بۆ ھەمیشە لە خوین گەوزان

لە ئازار و گینگدان و مەرگ ئالان

کۆرپالە، کۆرپالە، کۆرپالە، کۆرپالە

گویی مرۆی سەدەیی بیست و یەک، نایببستی و

لە حاستیدا، گشت کەرن و لال!

خۆ دەبووری ھەلەبجە لیم، ئەگەر بلیم:

ھەلەبجە گۆماوی خوین بوو، ئەنفال دەریا

هەلەبجەى دە ھەزار شەھىد ، خەلکەى ئەنفال
لە گۆرپى بە کۆمەلپاندا ، مردوى تەنپا
برپندار و ونبووى تەنپا ، زپندووى تەنپا
تەنپا ، تەنپا ، وەکو تەنپاىى خۆى تەنپا
ھەپرۆ خەلکە ، ھەپرۆ دنپا
ھەلەبجە بوو ھەلەبجشپما
بەلام ئەنفال ، چالى بپبن و فروان ، بەقەد دنپا
تەرمى شەھپدانى ئەنفال ، لە دەشتى کاکى بە کاکى
سارد و سر و پسر لە سەگى مرۆفخورد
نپو ھەپرۆ نپو زپندو ، خرانە چال
تەرمى مندالانى كوردى ، دەم بە ھاوار
كە سنگى ئاسمانى رەشپان دەکرد شەقار
بوونە خۆراكى كەمتپار و سەگانى ھار

كئ گوى بۆ ھاوار و نالەم رادەدپرى
كئ دەتوانى قوربانپانى
ئەنفالى شووم و خوئناوئم بۆ ببژپرى؟!
ھەپرۆ خەلکە
ھەپرۆ دنپا
ھەلەبجە بوو ھەلەبجشپما
بەلام ئەنفال

چالى بپبن و فراوان بە قەد دنپا
لە ھەلەبجەى گۆماوى خوئى ، پاش ژەھرى مەرگ
مندالى كوژراو لە داپكان بۆ گلکۆ جوئدەكرانەو
بەلام ئەھرىمەنى ئەنفال، مندالى ساواى لە باوھش
داپك و باب و خوشك وبرا وخزمان دەفراند
ئەنفال دپرەزارى مەرگ ولە دواى پپكاندا راپ دەکرد
ئەنفالچپان و سەگەكانى ئەو سەحراپە
مندالپان لەت و پەت دەکرد
زپقە و قپژە و زپرەى مندال
ئاوازى گەرمەشپنپك بوو
گەرمەشپنى مرۆفى لال
ھەلەبجشپما بە ژارى مەرگ
ئافرەتانى داوئنپاىى باوھشى خۆى
لە دەستدرپژى دەرقورتاند

به لام سيمرخانى وه حشى ئه نفالچيان
په ردهى كچيني هه زاران كچيان دراند
ئافره تيان بو دستريزي
به ره وه سه دان مؤلگه ي وه كو (عه رعه ر) فراند

هه يرو ئه نفال
خه لكه ئه نفال
ژيان ئه نفال
ئه نفال ئه ژديه ي قينيكي زور برسي بوو
به جل و به رگ و خشله وه
مروفي كوردي داده كروشت
ئه نفال جه له بفروشيكي بوو
مندالي كوردي وهك به رخ
به هاو زماناني ده فروشت
ئه نفال به قاقاي ساديستي (سه دام) يانه
گويي بيسته راني كه ر ده كرد
گالته ي به كوشتن و ئه شكه نجه ي مؤلگاكاني
جه نكي جيهاني دووه مي ، (ئاوسشفييس) و (بوخن والت) و
(تريبلينكا) و (قيلنا) ي نازيبه كان ده كرد

هه يرو گه لو
بگيرن گه رمه شين ئه نگو
نهك هه ر خو مان ده سته پاچه ين
له به رامبه ر تراژيدياي شوومي ئه نفال
زمانى نيونه ته وه ييش له حاستيدا، بيده نكن و لال
هه يرو گه لو
هه يرو دنيا
هه له بجه بووه هه له بجشيمه و به لام ئه نفال
چالي بيبن و فراوان ، چاليكي مه رگ ، به قه د دنيا